

Tilknyttede organisasjoner;

NVE

Molde, 2 sept. 2026

Dette brevet sendes på vegne av Norges Jeger- og Fiskerforbund Møre og Romsdal, Birdlife Møre og Romsdal, Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal, Sunnmøre Friluftsråd, DNT Romsdal, DNT Sunnmøre, Kristiansund og Nordmøre Turistforening, KFUK-KFUM speiderne, Norges Speiderforbund, Romsdal Kystlag, Molde Kajakklubb, Risken sopp- og nyttevekstforening og 4 H Møre og Romsdal.

Aura II kraftverk og Holbu pumpe – tilleggsinnspel etter synfaring 19 aug. 2026

Vi viser til høyringa av søknad om Aura II kraftverk og Holbu pumpeanlegg i Sunndal kommune, samt til tidligere innsendte høringsuttalelser frå våre medlemsorganisasjonar. Videre viser vi til synfaring gjennomført av NVE og Statkraft 19. august 2026, hvor representantar frå fleire av våre organisasjoner deltok.

Vi legg til grunn dei vurderingane og bekymringane som allereide er fremma i tidlige høringsuttaler, men ønskjer etter synfaring å kome med enkelte supplerande merknader. Befaringa ga nyttig innsikt i dei planlagte tiltaka og konsekvensane desse kan få for naturmangfold, villrein, fiskebestandar, friluftsliv og andre allmenne interesser. Samtidig ble det avdekket fleire forhold som etter vårt syn bør utgreiast nærmare før det kan foreligge eit tilfredsstillande beslutningsgrunnlag for eit slikt stort naturinngrep.

Naturtap og inngrep i Gaudalen

Synfaringa synleggjorde omfanget av dei planlagte inngrepa i og omkring Gaudalen på ein måte som ikkje fullt ut kjem fram i plandokumenta. Tverrslag, massedeponi,

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
moreogromsdal@fnf-nett.no | Fannestrandsvegen 122, 6419 Molde | tlf 46 43 14 27
organisasjonsnummer 916 451 954 | www.fnf-nett.no/moreogromsdal

anleggsvegar og øvrige tekniske inngrep vil medføre direkte naturtap og redusere kvalitetane i eit område som i dag er prega av høy grad av urørt natur.

Særlig bekymringsfullt er det at inngrepa vil berøre verneområdet i Gaudalen, samanhengande inngrepsfrie naturområde (INON) og viktige leveområder for villrein. Når det nasjonalt er opna for auka diskusjon om naturinngrep i verna område, blir det desto viktigare å dokumentere naturverdiane grundig før vedtak fattast.

Vi meiner difor at det bør gjennomførast ein uavhengig og detaljert naturkartlegging av områda som blir berørt av inngrep i eller nær verneområdet.

Alternative løysingar må utgreiast og dokumenterast

Under befaringa blei det opplyst at alternative løysingar har vore vurdert, men forkasta til fordel for omsøkt løysing. Etter vårt syn er det ikkje tilstrekkeleg å vise til at alternativer er vurdert utan at desse vurderingane dokumenterast og gjerast tilgjengeleg for høyringsinstansar og myndighetene.

Det bør difor gjerast nærmare for:

- kva alternative plasseringar og tekniske løysingar som er vurdert
- kva kriterier som er lagt til grunn til dei ulike alternativa
- kva konsekvensar dei ulike alternativa vil ha

Dette gjeld særleg løysingane i Gaudalen, men også øvrige delar av prosjektet. Vi vil også stille spørsmål ved kvifor planane for eit så omfattande nytt tiltak ikkje blei drøfta som ein del av revisjonsprosessen for Aurareguleringa, som jo blei avslutta så seint som i 2021.

Manglende tilsyn og miljøoppfølging

Det er i seinare tid avdekka betydelege utfordringar knytta til kontroll og oppfølging av miljøvilkår i norske vasskraftkonsesjonar. Fleire stader er det dokumentert at tilsynet med etterleving av konsesjonsvilkår har vært begrensa (sjå https://www.nrk.no/klima/byggeboomav-norske-sma-vannkraftverk_-men-nve-kontrollerer-bare-noen-fa-1.16877598). Dette er noko også FNF Møre og Romsdal har påpeika i enkeltsaker i fylket vårt samt har spela inn i vannregionplanane. Når det nå vurderast nye omfattande inngrep i allereide sterkt regulerte vassdrag, bør det gjerast greie for korleis miljøvilkår skal følgjast opp og kontrollerast i praksis.

Vi meiner difor at utgreiingsprogrammet bør omtale korleis framtidig tilsyn skal gjennomførast, herunder oppfølging av minstevassføring, manuvreringsreglement,

effektkjøring og øvrige miljøvilkår knytta til Aura og Litledalselva. Tilsynet må også ha den dimensjonen i seg at den gir folket tillit til at dei vilkåra som blir sett blir fulgt, og det betyr vel at folk generelt må få sjå målestasjonane i vassdraga med eigne auge.

Utløp i fjorden og risiko for vandringsforstyrring

Vi er fortsatt usikre på konsekvensane av å slippe turbinvannet direkte ut i fjorden ved Hammerkaia. Laks og sjøaure vandrar tilbake til den elva dei sjølve kjem frå. Eit betydeleg utslepp av ferskvann direkte til fjorden kan påverke vandringsmønsteret og gjere det vanskeligare for fisk å finne oppgangen til Litledalselva. Dette er eit forhold som etter vårt syn må utgreiast grundig. Vi ber spesielt om at det vurderast eit alternativ der utløpsvatnet førast til elva framfor direkte til fjorden.

Aura som eit viktig laksevassdrag

Aura har ei særstilling som laksevassdrag, og omsynet til fiskebestanden og vassdragsnatur må tilleggast betydeleg vekt. Under befaringa blei det vist til at prosjektet kan føre til auka effektkjøring utover «normal» effektkjøring grunna stor magasineringskapasitet (Aursjøen). Etter vårt syn kan dette innebære ytterligare belastningar på naturmiljøet dersom det ikkje etablerast tilstrekkelege miljømessige rammer.

Vi vil understreke betydninga av at minstevassføring oppretthaldast på eit nivå som ivaretek naturmangfold, fiskebestandar og økologiske funksjonar. Minstevassføringa må betraktast som eit absolutt minimumskrav og ikkje som ei målsetting for normal drift.

Forureining og føre-var-prinsippet

Utgreiingane må omfatte potensielle forureiningskjelder og effekt av anleggsarbeid, massehandtering og utslepp til vassmiljøet. Vi viser til nyare rettsutvikling knytt til vassmiljø og forureining, som understrekar betydninga av å ivareta miljøtilstanden i vassførekomstane. Der det foreligg usikkerheit om miljøkonsekvensane, meiner vi føre-var-prinsippet må tilleggast betydeleg vekt i den vidare behandlinga.

Kraftliner og samla belastning

Kraftproduksjon og overføringskapasitet må vurderast samla. Dersom prosjektet vil medføre behov for nye eller forsterka kraftliner, må desse inngå i vurderinga av samla belastning på natur, landskap, villrein og friluftsliv. Konsekvensar knytt til nødvendig nettutbygging bør difor utgreiast parallelt med Aura II-prosjektet.

Miljødesign og avbøtande tiltak

Vi meiner Statkraft bør påleggast å utarbeide ei eiga plan for miljødesign og avbøtande tiltak som ein integrert del av planlegginga. Plana bør skildre kva miljøforbetrande løysingar som er vurdert, kva ei av desse som anbefalast, korleis desse skal følgast opp gjennom anleggs- og driftsfasa, samt kva avbøtande tiltak som skal gjennomførast etter at anleggsarbeida er avslutta.

Dette vil blant anna omfatte:

- manuvreringsreglement som betre ivaretek fisk og andre akvatiske organismar
- løysingar som reduserer konsekvensane av effektkøyring
- tiltak som sikrar vandringsmogleheiter for fisk
- plassering og utforming av infrastruktur for å redusere naturtap og fragmentering
- tiltak som ivaretek villreinens arealbruk og trekkmoglegheiter
- restaurering av natur som blir berørt av anleggsarbeidet

Plan for disponering av overskotssmasser

Vi meiner det bør utarbeidast ei eiga plan for disponering av overskotssmasser før konsesjonsbehandlinga bli avslutta. Det bør i størst mogleg grad leggjast til rette for samfunns- og naturnyttig bruk av massane framfor deponering. Aktuelle tiltak kan vere restaurering av tidlegare inngrep, erosjonssikring eller etablering av trekk- og krysningskorridorar som kan betre villreinens moglegheiter til å bevege seg mellom viktige funksjonsområder.

Oppfordring

Aura II-prosjektet berører natur-, landskaps-, friluftslivs- og vassdragsverdiar av stor regional og nasjonal betydning. Etter befaringa er vi styrka i oppfatninga av at fleire sentrale problemstillingar må utgreiast betre før det føreligg eit tilstrekkeleg beslutningsgrunnlag – vi minner her om at medverknad er avhengig av alternative løysingar også må kome på bordet. Vi ber difor om at dei ovanfornevnte forholda innarbeidast i det vidare arbeidet med saka og at dette får ein vesentleg vekt inn i NVEs vidare behandling av søknaden. Med andre ord meiner vi at saka slik den ligg føre no ikkje er utgreidd godt nok til å kunne passere NVE.

Helsing

Forum For Natur og Friluftsliv Møre og Romsdal

Ingbjørn Bredeli

Fylkeskoordinator
FNF Møre og Romsdal

Monica Malmedal

Styreleiar